

KÖZÖSSÉGI KERTEK BUDAPESTEN

Nyugat Európában és az amerikai kontinensen évtizedes hagyományai vannak a közösségi kerteknek, Budapesten viszont még nem honosodott meg ez a fajta civil önszerveződés. A KÉK programja ezen változtat a közösségi kertkonceptió fővárosi megvalósításával. Az első fázisban (2011-2012) kitűzött célunk 3-5 mintakert megtervezése és létrehozása, működésük jogi és gyakorlati hátterének megalapozása, illetve mintajellegük széles körű kommunikációja. Az első kert várhatóan a Nyugati pályaudvar szomszédságában nyílna meg.

Budapest számos hiányossággal küzd, ezek közül két fontos szegmens a közösségek, és a zöld területek hiánya. A budapesti közösségi kertek program ezt a hiányt kívánja pótolni. A közösségi kertek modern városi színterek, amelyek teret adnak a vidéki élet városi leképezésére, az önellátás kicsiben történő kipróbálására. A gazdasági válság ráadásul különös aktualitást ad az alternatív életformáknak: országszerte szerveződnek azok a közösségek, melyek a fenntarthatóságot, a környezettudatos életformát, a természettel harmóniában élhető mindennapokat hirdetik. A kertek emellett oktatási és nevelési funkciót kapnak, jó hatással vannak az adott kerület vérkeringésére, közösséget adnak, értéket közvetítenek és tudatos, egészséges életvezetésre nevelnek, prevenció hatást gyakorolnak. A budapesti közösségi kertek program érdekes színtöltője a város fejlődésének, modern, hiánypótló, előremutató kezdeményezés, amely jól illeszthető az önkormányzatok, a vállalatok és állami szervezetek társadalmi felelősségvállalás programjaihoz.

A városlakók által közösségben művelt kertek koncepciója többek között a mértéktelen fogyasztással szembeni önellátásra, az egészséges életmódra, a helyben történő előállításra és a takarékosagra, a szabadidő aktív eltöltésére, az életmódváltás, a prevenció jelentőségére, a környezettudatosság fontosságára hívja fel a figyelmet. A társadalom egyre nagyobb tömegei reagálnak érzékenyen a fenntarthatóság, a környezetvédelem, az öko-tudatosság és élelmiszer biztonság – önellátás kérdéseire. A közösségi kertek programja kiválóan alkalmas ezek gyakorlatba való átültetésére, kommunikációjára. Ahogy nyugaton a közösségi kertek több évtizedes múltra tekintenek vissza, terveink szerint Budapesten sem egyszeri, rövid időtartamú kezdeményezést tervezünk. Célunk, hogy a fővárosban és vidéken hosszú ideig működjenek a közösségi kertek, mozgalommá váljon a kezdeményezés.

AZ ELSŐ KÖZÖSSÉGI KERT

A VI. és a XIII. kerület együttműködését élvezve, egy magánfelajánlásnak köszönhetően a Nyugati pályaudvar szomszédságában, vagyis a város szívében egy 5.500 m²-es területen elindulhat a kertépítés folyamata. A KÉK a szóban forgó területen határozatlan idejű használatba vételi jogot kap, amelyet együttműködési megállapodásban rögzítünk. Az első budapesti kert, a **Fügés Kert** megvalósításával egyben Közép-Európa legnagyobb közösségi kertje nyílna meg, amely a város egyik különleges színtöltője, valódi mintaprojekt lesz, egyben példa arra, hogy hogyan lehet egy ideiglenesen hasznosítatlan területet társadalmi szempontból hasznossá, közösségivé, virágzóvá tenni. A közösségi kertet az említett (és érintett) két kerület is támogatja, bár esetükben inkább erkölcsi bátorításról, mintsem pénzbeni szerepvállalásról van szó, így maga a tervezés, a kialakítás, az eszközök (szerszámok, öntözőrendszer, járófelületek, stb.) és szükséges anyagok (termőföld, víz, kerítés, stb.) beszerzésének ára egyelőre nem biztosított.

TÁJÉKOZTATÁS

Kezdetektől fogva nagy hangsúlyt fektettünk a kommunikációra, lakossági és intézményi tájékoztatásra, a toborzásra, a kertészkedésre való bátorításra, felhívásra. Mostanra elkészült a kertek saját oldala is: <http://kek.org.hu/kozossegikertek/>.

A kertek gyűjtőoldala mellett saját honlapot kap az első budapesti közösségi kert, a Fügés Kert is. Ennek kialakításáig minden erre vonatkozó információt, felhívást és fejleményt a <http://www.facebook.com/fugeskert> oldalon teszünk közzé.

KÖZÖSSÉGI KERTEK ÉS A MÉDIA

A közösségi kertek és a sajtó: A közösségi kertek program már eddig is széles médianyilvánosságot kapott, számos újság, rádióműsor, televíziós csatorna, internetes portál foglalkozott a kezdeményezéssel, és az elkövetkező év során várhatóan folyamatában közvetítik majd a kertek alakulását.

AZ ADOTT HIÁNY-, VAGY (KRÍZIS-) HELYZET ISMERTETÉSE, A TÁMOGATÁS IGÉNYÉNEK INDOKAI

Programunk célja, hogy 2011-2012-ben minimum 3-5 jól tervezett és jól működő közösségi kertet hozunk létre, egyfajta mintakerteket a városi kertészkedés, növénytermelés népszerűsítésére, a hazai megvalósíthatóság „kikísérletezésére”. A program mintajellegének erősítésére és a további helyszíneken történő, egyéni megvalósítás egyszerűsítésére összeállítunk egy olyan komplex oktató anyagot és tudástárat, amely segítségével még több közösségi kert alakulhat a jövőben, nem csak Budapesten, de országosan is.

A PROGRAM CÉLCSOPORTJA

- Városlakók, környékeliek, aktív fiatalok, egyének vagy civil csoportosulások
- Zöld szemléletű szervezetek és szimpatizánsaik
- Saját kerttel nem rendelkező családok
- Iskolai és óvodás csoportok (oktatási, nevelési szerepvállalás)
- Művészeti, design, kertépítő, tájépítész, tervező, kulturális munkás, stb. területen tanuló egyetemisták, főiskolások
- Nyugdíjasok (sokak számára nem adatik meg, hogy hétvégi telkük legyen, a városi közösségi kert ezt pótolhatja. Elfoglaltságot, közösséget, aktivitást jelenthet túl azon, hogy pénzben mérhető értéket is termelhetnek maguknak.)
- Munkanélküliek (önellátás „kicsiben”, önértékelés javulása a közösségi tevékenységben való részvételen keresztül, új kapcsolatok kiépítése, alternatív munkalehetőségek esélyének felbukkanása, stb.)

A PROGRAM HATÓKÖRE, IDŐBENI TERJEDELME

A projekt lebonyolításába az első fázisban számos önkéntes városi kertész, egyetemi hallgató bekapcsolódására számítunk. Az előzetes jelentkezések szerint az aktivisták várható száma már az első kert kommunikációjának elindulásával is megközelítheti a 100-150 főt.

A program hatóköre ezzel a számmal természetesen össze sem vehető. Széles körű kommunikációs kampányt tervezünk, amely révén az érintett és a környező kerületek lakosságát várhatóan nagy arányban el tudjuk érni. A lokálisan érintett lakosságon túl számítunk az aktív városlakók szerepvállalására, megmozdulására, ezen belül is arra, hogy a legkülönbözőbb területeken tevékenykedők egyaránt megtalálják a kertekben rejlő lehetőségeket.

A program hatóköre az iskolák, óvodák bevonásával és az ezáltal lefedett generációval tovább szélesedik, amely egyben a hosszú távú gondolkodást is alátámasztja.

A projekt időbeni terjedelme kétféleképpen értelmezhető: a Magyar Telekom támogatását a program kezdeti szakaszára értelmezve, az első közösségi kert kialakításához kérjük, amely egy évet vesz igénybe az előkészítéstől, tervezéstől, kiépítéstől kezdve a jövő tavaszi ültetésen keresztül a jövő nyári beállásig, amikor is az elültetett haszon- és fűszernövények, zöldségek, virágok már akár másodszor hajtanak ki, érnek be.

A projekt tágabban értelmezett időbeni terjedelme az első fázissal, vagyis első évvel párhuzamosan számítható és reményeink szerint hosszú távú folyamatot indít el. Ha a tengerentúli vagy akár londoni, berlini, stb. kertekből indulunk ki, ott az első kertek megalakulása gombaszerű terjedést generált a különböző kerületekben, sőt további városokban. A KÉK célja ugyanez: bízunk abban, hogy a mintakert létrehozása széles körű társadalmi megmozdulást vált ki, amely révén több közösség is követi majd a példánkat és létrehozzák majd saját közösségi kertjeiket. Ezekről nem túlzás azt állítani, hogy leginkább a kialakítás igényel komolyabb összefogást és szervezettséget, ugyanis a működő példák azt bizonyítják, hogy a kiépítéstől kezdve a rendszer és a kertek önműködővé tehetőek, vagyis nem idealisztikus elképzelés azt gondolnunk, hogy a kezdeményezés akár évtizedekre is előre tekinthet.

A MEGVALÓSULÁS VÁRHATÓ HATÁSA AZ ISMERTETETT HELYZETRE, PROBLÉMÁRA

Az első budapesti közösségi kertek reményeink szerint mintául szolgálnak majd további kertek alapításához, akár országosan is. A közösségi kertek öko-tudatos szemléletet adnak, nem csak a kertészek számára, de a tágabb értelemben vett város számára is, új színfoltot, új típusú közösségi aktivitást jelentenek. A közösségi kertekben nem csak a kertészkedésen van a fő hangsúly, sokkal inkább a közösségépítés és szemléletformálás a legfőbb feladatuk. A városi kertészek a környezetükre jobban odafigyelő, öntudatosabb, környezettudatos városiak, akik aktívan közreműködnek a rendezett városkép megteremtésében, a gondozott zöldfelületek létrehozásában.

Nyugat Európában és az Egyesült Államokban 30-40 éves története van a közösségi kertmozgalomnak, fontos szerepük van a közösségi élet alakításában, a városi zöld területek kialakításában, működtetésében. A közösségi kertek szövetségei jól szervezett közösségek, hasznos tevékenységet végeznek az adott kerületekben, jó az együttműködésük, az iskolákkal, önkormányzatokkal, más civil csoportokkal. Az elmúlt 3-4 évtized nemzetközi tapasztalatai alapján hosszú lista állítható össze a közösségi kertművelés hasznáról. Ezek az előnyök négy fő kategóriába sorolhatók: egészségügyi, a személyes jólét, a közösség fejlesztése, és a környezetvédelem.

Egészségügyi: Az általános életminőség javulása; Kikapcsolódási, testmozgási lehetőség; A jó minőségű élelmiszer, a magasabb zöldség és gyümölcsbevitel, javítja a test általános állapotát; A rendszeres testmozgásnak egészségmegőrző szerepe van, jobb közérzetet ad; A vegyszermentesen nevelt növények jó minőségű táplálékot jelentenek.

Személyes jólét: Hozzájárul a tudatos életvezetés kialakításához, önellátásra tanít, elősegíti az öngondoskodás kultúrájának kialakulását; Csökkenti a családok élelmiszerfüggőségét, pénzt takarít meg; A termények konzerválhatóak, hosszú távon felhasználhatóak.

Környezetvédelem: Szébbé teszi a környezetet, növeli a városi zöld felületek nagyságát; Hozzájárul a gyermekek egészséges fejlődéséhez, része lehet az oktatásuknak; Csökkenti a városokban jelentkező hőcsapda jelenséget, egészséges mikroklímát alakít ki; Csökkenti az élelmiszerek szállítási távolságait, ezáltal emisszió csökkentő hatása van; Megköti a széndioxidot, helyette friss oxigénnel látja el a környezetét, a vízpárologtatással hűti a levegőt; A közösségi kertekben komposztálással állítják elő a következő idény tápanyagban dús termőtalaját, így csökkentik az elszállítandó szemét mennyiségét, megvalósul a szelektív szemétyűjtés és újrafelhasználás.

Érintett terület: A közösségi kert kialakítása olcsóbb, mint a parképítés és parkfenntartás. A közösségi kerteket a kertészek tartják rendben, a felmerülő költségeket (víz, palánták, szerszámok) maguk állják; A közösségi kertekben a komposztálás miatt javul a föld minősége, és csökken a szemétszállítás mennyiségét, hiszen a komposztálható hulladék újrafelhasználásra kerül; A közösségi kertek javítják a környék mikroklímáját, esztétikusak, vonzzák a pihenésre és kikapcsolódásra vágyó embereket; A nyugati tapasztalatok szerint, a közösségi kertek környékén növekszik az

ingatlanok értéke; A közösségi kertek növelik az életminőséget, javítják az általános egészségi mutatókat; A közösségi kertek jelenléte növelik a kerület presztízsét, jó hírért keltik a kerületnek, turistákat vonzanak; A közösségi kertek hasznos elfoglaltságot adhatnak a munkanélkülieknek, hozzájárulnak az önellátás és öngondoskodás egy részének megteremtéséhez.

Jobb étrend, olcsóbb előállítás, kevesebb szállítás: A közösségi kertekben termelt haszonnövények tápanyagban, vitaminban gazdagabbak, minden szempontból egészségesebbek, mint a boltból vásárolt élelmiszerek; A helyben termelt élelmiszereket nem terheli szállítás, adó, közvetítői díjak, így olcsóbb, környezettudatosabb, mint a vásárlás; A közösségi kertekben jelentős mennyiségű haszonnövény termeszthető, amelyek a szegényebb családok kalória bevitelének egy jelentős részét tehetik ki, ezáltal csökkentik a családok élelmiszer költséget, pénz takarítanak meg, gazdagabbá és egészségesebbé teszik a fogyasztóikat; A városi mezőgazdaság, a közösségi kertek megvalósítják a „minőségi kertművelést”, 3-5-ször termelékenyebbek a nagyüzemi termesztésnél, mindezt növény védőszerek, műtrágyák használata nélkül,

Városi ökoszisztéma, közösségi kertek a város szövetében: A közösségi kertek javítják a városi ökoszisztémát, kellemes mikroklímát alakítanak ki; Vízfelhasználás, esővízgyűjtés, öntözés és a növények párologtatása által visszaáll a víz természetes körforgása, újra működésbe lép a természetes szűrőhatás; A kertek nagy mennyiségű széndioxidot kötnek meg, miközben friss oxigént állítanak elő; Csökkentik a városi „hősziget” hatást, hűtik a környezetüket; A zöld területek színt, életet visznek az épített környezetbe, esztétikus, élő szigetek a házak között.

Oktatás, nevelés funkciók: A közösségi kertek szabadtéri tanteremként működhetnek, ahol a fiatalok új ismereteket, saját tapasztalatokat szerezhetnek; A kertekben való foglalkozás javítja az együttműködési és kommunikációs készségeiket, felelősségre és előre látásra tanítanak; A közösségi kertekben a fiatalok pontosabb és mélyebb ismereteket szereznek a fenntartható környezet, a környezetvédelem, a biológiai sokszínűség témaköréből, jobban odafigyelnek a környezetükre, tudatosabban élhetnek; A közösségi kertekben a fiatalok megismerkedhetnek egy szakmával, amelyet továbbfejleszhetnek, esetleg új irányt adhat az érdeklődésüknek; A közösségi kertben végzett munka, javítja a munkakészségeket, gondosságra és odafigyelésre készítet, felkészít a fiatalokat a való életre; A közösségi kertészkedés egészséges és olcsó tevékenység a fiatalok számára, közelebb hozza őket a természethez, lehetővé teszi számukra az egymás jobb megismerését, értelmes és produktív elfoglaltság, amellyel hozzájárulhatnak családjuk minőségi élelmiszer ellátásához.

Kertészet terápia, mentálhigiéniá: A közösségi kertben való tevékenység javítja a test egészségi állapotát, rekreációs funkciói vannak, nem is beszélve a termés egészséges minőségéről; A közösségi kert közösséget teremt, a csoporthoz tartozás élményét adja a tagjai számára, megszünteti az elmagányosodás érzését, növeli az egyén önértékelését; A közösségi kertben le lehet vetkőzni a munka során felgyülemlett stresszt, a fizikai aktivitás átmozgatja a testet, a növényekről való gondoskodás lefoglalja a szellemet, elégedettséget ad.

Bűnmegelőzés: A közösségi kertek rendezett környezete, a kertekben folyó aktivitás, a kertészek jelenléte, csökkenti a környék bűnözési statisztikáit; A közösségi kertek fókuszpontja lehetnek a közösségek szervezésének, a kertművelésen túl más társadalmi problémákkal is foglalkozhatnak; A közösségi kertekben a fiatalok elfoglaltságot találnak, kortársaikkal csoportokat alakíthatnak, hasznos tevékenységet végezhetnek; A bűnözés és a zöld felületek aránya egymással fordítottan arányosak. A zöld városrészekben kisebb a bűnelkövetések száma, mint az erősen beépített övezetekben; A közösségi kertek csoportidentitást adnak, fejlesztik az egymásért való gondoskodást és figyelem képességét, viselkedési mintákat adnak, megakadályozzák az egyén lecsúszását, az elesetteket magukhoz emelik; A közösségi kertek kiváló terepei a bűnmegelőzésnek, a rendőrségi felvilágosító munkának, a közösségi kertekben magasabb az állampolgári

fegyelem, a szabálykövetési minták alakulnak ki, javul az együttműködés a csoport tagjai között és a csoporton kívüliekkel is, ezáltal javul a környék közbiztonsága.

Élelmiszertermelés: A közösségi kertekben termelt termények javítják a családi költségvetést, emellett egészséges és jó minőségű, tápanyagokban gazdag élelmiszert jelentenek; Az alacsony jövedelmű családok, vagy a munkanélküliek számára különleges lehetőség a jó minőségű élelmiszer megtermelésére, amellyel hozzájárulhatnak a családjuk jólétéhez, hasznos elfoglaltságot teremtet, segíti az önértékelés helyreállítását; A közösségi kertekben termelt felesleg segíthet a hátrányos helyzetű rétegek élelmezésében, kiegészítője lehet a közösségi étkeztetés beszerzési forrásainak; A közösségi kertben termelt élelmiszerek konzerválhatók, tartósíthatók, így hosszú időn keresztül eltarthatók; A közösségi kertekben termelt élelmiszerekre nem rakódik rá az adó, a szállítási költségek, a boltok, üzletláncok haszna, így a legolcsóbb beszerzési forrás. Ez különösen fontos a szegénységben élők számára, hiszen a saját terményeik által pénzt takaríthatnak meg, javíthatják saját életszínvonalukat.

A PROGRAM SORÁN MEGVALÓSÍTÁSRA KERÜLŐ, AZ ÖNKÉNTESÉGET TÁMOGATÓ PROGRAMELEMEK

A közösségi kertek program kommunikációjával a KÉK lassan egy éve foglalkozik aktívan, amely időszak látványosan rámutatott arra, hogy az annyit hangsúlyozott önkéntes szerepvállalás ebben a témában kifejezetten erősen mutatkozik meg. Ennek több okát látjuk:

- A városban élők, sok esetben vidékről ideköltözött fiatalok kapaszkodókat és értelmes elfoglaltságot keresnek a szabadidejük eltöltésére, ami a kertek esetében egyéni és közösségi hasznossággal is párosul, így különösebb motivációt már nem is kell keresni.
- Meglévő közösségek a megfelelő közösségi terek hiányában sokszor eseménymentesen, rutinszerűen módon találkoznak, ami leginkább az esti szórakozásra koncentrálódik, de a városban élve nincs mód az aktív együttlétre, ami egy-egy közös (akár egy-egy csoport által művelt) kert elérhető távolságban lévő gondozásával új teret kaphat.
- Az egyetemi, főiskolai képzésekről kikerülő kertészek, tájépítészek, kertépítők sokszor nehezen tudnak a saját területükön elhelyezkedni, illetve az adott területen érdemi munkát vállalni. Így nem meglepő, hogy a kertek tervezésének kezdete óta máris jelezte önkéntes részvételét a Corvinus Egyetem több csoportja, a Parkász Egyesület, gyakorló kertépítők és kerttervezők azzal a céllal, hogy tudásukat a gyakorlatba ültessék, továbbá hogy a jövőben akár maguk is újabb és újabb közösségi kerteket hozzanak létre.
- Az önkéntes szerepet vállalók között nagy számban megjelentek azok is, akik közel sem a kertészet vagy tájépítészet, hanem a kultúra, a művészetek, a vizuális kommunikáció területein tevékenykednek. Ennek egyszerű oka, hogy a kertek nem csak kialakításukban, hanem megjelenésükben, meglévő felületeik révén is számtalan lehetőséget kínálnak a kreatív művészetek (street-art, utcabútorok és kültéri szobrok tervezése, stb.) képviselőinek a kibontakozásához.
- A kertek kialakítása kivételes terepet ad a design környezettudatos alkalmazása iránt érdeklődő és az erre vonatkozó innovatív technológiákról tanuló főiskolai és egyetemi hallgatók (pl. Moholy-Nagy Művészeti Egyetem, Eco-Lab) kibontakozásának is
- A kertek kialakításában a visszajelzések alapján már az első fázisban is közel 100 önkéntes tervező, tájépítész, designer, kertész és „egyszerű” aktivista részvételére számítunk. Előbbieket a KÉK nem melleleg azzal is támogatni tudja, hogy több oktatási intézménnyel van arra vonatkozó megállapodásunk, hogy a nálunk végzett önkéntes munkát szakmai gyakorlatnak számítsák be.

A PROGRAM AKTUALITÁSA, EGYEDISÉGE, MEGKÜLÖNBÖZTETŐ JELLEMZŐI (PROGRESSZIVITÁSA), INNOVATÍV JELLEGE

A közösségi kertek meghonosításának ötlete már önmagában is innovatív kezdeményezés, hiszen a belváros közepén, a gyakorlatba ültetve ad könnyedén

követhető példát a környezettudatos és fenntartható életmódra, és hívja fel a figyelmet az erre vonatkozó szemléletváltás szükségességére. A program egyedisége és aktualitása ezen túl leginkább abban áll, hogy már önmagában is új megközelítést kínál a városi térhasználatra, a közösségi terek átértelmezésére, a fenntartható nevelés megnyilvánulási formáira és a know-how gyakorlatba ültetésére.

A program gyakorlati megoldásaiban is innovatív: többek között a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem környezettudatos tervezésre szakosodott (MomeLab) diákjainak részvételével azon vagyunk, hogy a kert minden lehetséges részletét fenntartható módon, innovatív megoldások segítségével alakítsuk ki, pl. a szerszámtárolót újrahasznosított konténerből alakítjuk ki, takarékos öntözőrendszert építünk ki, lesz esővízgyűjtés, komposztálás és vegyszermentes növényvédelem, mint ahogy kísérleti parcellák is helyet kapnak majd.

A téralakításban szintén ehhez igazodunk: a térbútorokat és a kertben helyet kapó installációkat fiatal művészek és kreatív gondolkodók alakítják majd ki lehetőleg környezetkímélő vagy újrahasznosított anyagokból, sőt ahol lehetséges, a kertet szolgáló funkciók beépítésével.

A HELYI KÖZÖSSÉGEK IGÉNYEINEK, LEHETŐSÉGEINEK, AZON TERÜLET KULTURÁLIS ÉRTÉKEINEK SZEM ELŐTT TARÁSA, AHOL A PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁT TERVEZI

Közösségfejlesztés: Fejleszti a közösségek fejlődését, ösztönzi a csoportok önszerveződését; Növeli a társadalmi interakciókat, lehetőséget teremt egymás megismerésére, új ismeretségek, esetleg barátságok kialakulására; Lehetőséget teremt a generációkon és kultúrákon keresztül kapcsolatteremtésre, egymás jobb megismerésére; A közösségi kertek növelik a „tulajdonosi” érzést, gondoskodásra tanítanak; A közösségi kertek a demokrácia gyakorlóterepei, újfajta vezetőket és társadalmi konszenzusokat teremtenek, hozzájárulnak az egymás iránti tolerancia növekedéséhez.

Kulturális funkciók: A közösségi kerteknek kapcsolatépítő, közösségépítő funkciójuk is van, egymás számára idegen emberek kerülnek a csoportba, megismerik egymást, gyakorolják a kapcsolatteremtő és kommunikációs képességeiket; A közösségi kertekben nincsenek sem társadalmi korlátok, sem egzisztenciális különbségek; A közösségi kertek áthidalják a generációs és kulturális különbözőségeket, integrációs szerepük van; A közösségi kertek rendezvényeknek adhatnak otthont, lehet piac, előadás, gyermekprogram.

JÓ TAPASZTALATOK ÉS GYAKORLATOK ÁTADÁSÁRA TEREMTETT LEHETŐSÉGEK

A program első fázisban elért eredménye, vagyis az első kertek létrehozása már önmagában is a jó gyakorlat átadásának a lehetőségét hordozza: mintaprojekt alapon gondolkodva a KÉK célja, hogy a kialakításra vonatkozóan minden segítséget megadjon ahhoz, hogy ez akár egyénileg, akár egyes (formális vagy informális) közösségek szintjén reprodukálható legyen. Ennek érdekében a közösségi kertek oldalán (<http://kek.org.hu/kozossegikertek/>) minden információt közzé teszünk, ami egy közösségi kert kialakításához szükséges lehet a helykereséstől a kerttervezésen és jogi kérdéseken át a működtetésig, sőt szívesen vállalunk majd segítői, tanácsadói szerepet azok eligazítására, akik hasonló kezdeményezésben gondolkodnak.

A projekt értékének átadhatósága másfelől a fiatalabb generáció szemléletformálásában rejlik: a közösségi kertekben kihelyezett tanórákat (környezetismeret, környezettudatosság, zöld szemlélet, öko-gondolkodás, stb.) és gyakorlati foglalkozásokat tartunk majd általános iskolai osztályoknak és óvodás csoportoknak, akik ezáltal közel kerülhetnek mindahhoz (a földdel való kapcsolat, növényültetés, a saját nevelésű palánták gondozása, nyomon követése, a természet körfogásának megismerése), ami mára sajnos kizárólag vidéken élhető meg.

A SZERVEZET KOMMUNIKÁCIÓS TERVE

- A program oldalának (www.kozossegekertek.hu) folyamatos frissítése, azon aktuális anyagok, videók, hírek, beszámolók elérhetővé tétele.
- A KÉK meglévő kommunikációs csatornáinak (honlap, facebook, kb. 8000 fős hírlevél, stb.) használata
- Önálló „közösségi kertek” hírlevél elindítása
- A T-csoport meglévő kommunikációs felületeinek (márkamagazin, szóróanyagok, rádió-spot, hirdetések) használata az alapítvány kommunikációs szakértőjének javaslatai, az általa az alapítvány grafikusával közösen kidolgozott anyagok, szövegek alapján.
- Hagyományos kommunikációs eszközök (szórólap, plakátok) és fórumok (helyi és országos sajtó, lakossági fórumok, közösségi események, találkozók) használata.
- Online kommunikációs kampány felépítése a különböző közösségi oldalakon (Facebook, iwiw, Twitter, stb.) és azok egész évben aktívan történő működtetésével. Itt biztosítani tudjuk a követők (vagyis az oldalakat használók közül minket ismerők, megjelölők, kedvelők) számának a kampány során folyamatosan megjelenő exponenciális növekedését, biztosítva ezzel a folyamatos, széles körű társadalmi elérést.
- Az online kommunikációban kifejezetten arra fektetünk hangsúlyt, hogy a modern technológia eszközeivel minél több réteget elérjünk és minél több formában (újabb és újabb mini-videók, vírusvideók, a kertészkedő gyerekekkel készülő mini-interjúk, stb.) minél több videó-megosztón (youtube, vimeo, stb.) és online felületen (blogok, programajánlók, stb.) legyünk jelenek.
- Az online felületeken – és akár a Telekom által alkalomszerűen egy-egy helyszínen kihelyezett kivetítőn – a kertekről és a szerepvállalásról szóló videók futnak majd, amiben a kert aktivistái, a közösségi kertészek jelennek meg egy-egy rövid bevágás erejéig, hogy a foglalkozások hangulata és hasznossága másodpercek alatt széles körben érthető és érzékelhető legyen.
- Az online felületek többek között arra is lehetőséget adnak, hogy a kommunikációs kampányon belül akciókat, iskolai versenyeket, vetélkedőket hirdessünk, amelyeken pl. parcellát vagy palántákat lehet nyerni.
- A kertekkel megjelenéni mindazokon az egészséges életmódot vagy szemléletváltást hirdető eseményeken, fesztiválokon, sportversenyeken, ahol az elérni kívánt célcsoportokkal kapcsolatba léphetünk.

A várt hatás mérésére vonatkozó módszertan, indikátorok

- A kert működtetésébe bekapcsolódott egyének, civil szervezetek száma
- Fenntartható fejlődés fogalmának ismertsége
- Önkéntes szerepvállalások aránya
- Közösségi érzés és kerületi identitás
- Szelektív hulladékgyűjtés aránya a környéken
- Életmód- és szemléletváltás
- Tudatos vásárlás, egészséges fogyasztás beépülése a háztartásokban
- Változások a rekreációban, szabadidő eltöltésében
- Az újrahasznosításban részt vevő emberek száma
- Környékbeli ismeretségek alakulása (pl. hány „kertész kollégáját”, szomszédját tudja nevével nevezni egy kerttag?)
- Családi megtakarítás termőidőszakban
- Egy főre jutó egészségügyi kiadások alakulása
- Fenntartható fejlődés, tudatosság, egészséges életmód, szemléletváltás megjelenésének gyakorisága a 12 osztályos iskolai tananyagban / iskoláskorú gyerekek ismereteinek gyarapodása
- Iskolai tevékenységekbe bevont szülők aránya
- Közösségi szolgáltatásokban közreműködő fiatalok / felnőttek aránya
- Részvétel a közösségi és művészeti tevékenységekben

- Egyéni jól-lét tudata, életminőség, lakókörnyezet megítélése
- Munkába járáshoz használt közlekedési módok (gyalog, kerékpárral) változása
- Bűnözési / biztonsági mutatók alakulása a környéken
- A környékbeli lakásvásárlások / lakáseladások alakulása